

Bijlage W

Augustus 2020 – Cees Nugteren

Evaluatie doelen ondersteuningsplan 2016-2020

In het ondersteuningsplan 2016-2020 formuleerde het bestuur van het SWV PO Drechtsteden destijds 25 doelstellingen. Deze werden in dat plan gebundeld omschreven in hoofdstuk 3.

Hieronder zal per doel worden aangegeven in welke mate, zowel kwalitatief als kwantitatief deze doelen zijn behaald. Voor zover deze doelen niet zijn behaald, zal worden beschreven wat daarvan de reden was.

Doelstelling 1: Op 1 augustus 2018 is een aangescherpte afspraak basisondersteuning van kracht. Deze afspraak is opgesteld met instemming van de ondersteuningsplanraad en is vastgesteld door het bestuur van het samenwerkingsverband.

Dit doel is behaald, met het implementeren van het digitaal instrument van perspectief op school. Met dit instrument is een gedragen geheel van basisondersteuning vastgesteld. Jaarlijks laat het instrument aan scholen, besturen en het swv zien in hoeverre de scholen voldoen aan de gestelde normen.

Doelstelling 2: Op 1 augustus 2016 is een plan van aanpak beschikbaar dat concreet beschrijft op welke wijze uitvoering gegeven zal worden aan de (vijf) in de notitie 'Meer- en hoogbegaafden' (februari 2016) benoemde ambities.

Dit doel is behaald, met het vaststellen van het projectplan MHB 2016-2020. Gedurende dit project zijn alle teams geschoold op het terrein van MHB en zijn bovendien op bestuursniveau één of meer specialisten MHB opgeleid. Hierdoor zijn de scholen in staat MHB op niveau 3 te kunnen aanbieden. In de nieuwe planperiode worden de vervolgstappen naar niveau 4 dan wel 5 gezet.

Doelstelling 3: Op 1 augustus 2018 zijn binnen een evaluatiecyclus ingebede evaluatierapportages beschikbaar die een uitspraak doen over de effectiviteit van de volgende arrangementen/voorzieningen:

a) Leesarrangement

Ja, en in het jaarverslag 2019 ingebed

b) Preventieve Ambulante Begeleiding (PAB)

Nee, PAB is ingebed in de nieuwe werkwijze met kernteams

c) Diagnostisch Meldpunt

Ja, en in het jaarverslag 2019 ingebed

d) De LOEP, time out voorziening

In 2018 is De Loep opgeheven. Na evaluatie bleek dat veel kinderen niet terugkeerden naar hun school, maar veelal werden doorverwezen naar het so.

Tegelijk werd de notitie preventie thuiszitters geschreven, die inmiddels is geëvalueerd en wordt doorontwikkeld. Deze notitie gaat uit van eigenaarschap bij scholen, besturen én swv, in nauwe samenwerking met ouders en met een zo vroeg mogelijke signalering van knelpunten die kunnen leiden tot (dreigend) thuiszitten

e) Arrangement op Maat Rekenen

Ja, en in het jaarverslag 2019 ingebed.

f) NT2-arrangement

Ja, en in het jaarverslag 2019 ingebed

g) Maatwerk-arrangementen cluster 3 en cluster 4

De maatwerk-arrangementen worden geëvalueerd in het overleg kernteam-school. Deze maatwerkarrangementen ontstaan tijdens een bespreking in de OT's. Dat is ook de plek waar de evaluatie plaatsvindt met alle betrokken professionals.

h) Kleutergroep SBO Steenen Kamer

De sectordirecteur van het werkgebied waar de SBO staat voert jaarlijks minstens één evalautiegesprek met de school over dit arrangement.

i) SBO+ groepen SBO Steenen Kamer en SBO Kameleon

Als onder h

Doelstelling 4: In de planperiode wordt uitvoering gegeven aan de ontwikkeling van een aanbod op het gebied van gedragsvraagstukken, zodanig dat:

a) In januari 2017 een werkgroep gevormd is die de opdracht krijgt een inventarisatie naar behoeften uit te voeren.

De werkgroep Interventies Gedrag en Leren is opgericht om interventies en kennis te vergaren die de kernteams kunnen inzetten bij vragen van de school op deze gebieden. Op deze manier spelen zij in op de behoefte van de scholen waaraan zij gekoppeld zijn.

b) In januari 2018 een rapportage beschikbaar is, op basis waarvan aanbod in gericht kan worden.

Het overzicht van ondersteuningsaanbod is ontwikkeld.

3.2.2 Route van ondersteuningstoewijzing en samenwerking met jeugdhulpverlening

Doelstelling 5: Op 1 augustus 2017 is het document 'Ondersteuningsteam, regeling en handreiking' (het flipbook) volledig herzien op basis van input van alle relevante gremia, waaronder in ieder geval concrete uitvraag tijdens een brede studiebijeenkomst met intern begeleiders en directeuren.

Ja, dit doel is behaald.

Doelstelling 6: Op 1 januari 2017 zijn de (waar nodig geactualiseerde) routes richting speciaal onderwijs cluster 1 en 2 beschreven in een handreiking voor alle scholen binnen het samenwerkingsverband. Deze handreiking behandelt zowel de routes naar ambulante aanbod binnen het regulier onderwijs, als naar lesplekgebonden arrangementen in de betrokken instellingen.

Ja, dit doel is behaald.

Doelstelling 7: In de bestuursvergadering van 6 juli 2016 is doorzettingsmacht aan de onderwijskant belegd bij de directeur van het samenwerkingsverband. Op 1 januari 2017 is de doorzettingsmacht gecommuniceerd is de organisatie van de aangesloten besturen en scholen en ingericht op basis van een objectieve en transparante procedure.

Ja dit doel is behaald. Punt van aandacht is wel dat een oplossing vaak samenhangt met een aanbod op het gebied van jeugdhulp. Niet in alle 5 gemeenten is duidelijk wie op dit terrein de bevoegdheid draagt te kunnen doorpakken. In het REA is dit bij de gemeenten kenbaar gemaakt.

Doelstelling 8: Op 1 augustus 2018 is, in samenwerking met de betrokken gemeenten, een meldpunt 'vastgelopen cases' opgericht. Binnen dit meldpunt wordt de doorzettingsmacht aan de onderwijskant en aan de gemeentekant gecombineerd om perspectief te creëren in vastgelopen casus.

*Dit doel is **niet** op deze wijze gerealiseerd. Er is ingestoken in een regionale aanpak op drie domeinen: vaste schakel in de school, jeugdhulpaanbieders in de school en vroegtijdig signaleren. De implementatie van deze drie doelen is onderhanden werk.*

Doelstelling 9: Op 1 januari 2018 hebben gemeenten en samenwerkingsverband in samenspraak een profiel en werkwijze opgesteld voor de 'onderwijsspecialist' en de 'gezinsspecialist' in het ondersteuningsteam.

Aan dit doel is niet in die vorm uitvoering gegeven. Zoals te lezen in het OP 20-24 vormen kernteams de belangrijke schakels, verbonden aan de scholen. In deze kernteams werken onderwijsspecialisten, orthopedagogen en de school nauw samen met maatschappelijk werk van de gemeente.

3.2.3 Deelnamepercentages speciale onderwijsvoorzieningen

(Uit het OP 2016): Ook uit de meest recente kengetallen van het ministerie van OC&W (zie onder) blijkt dat het samenwerkingsverband wat betreft deelnamepercentages nog steeds op alle terreinen onder het landelijk gemiddelde zit. Geconstateerd kan daarom nog steeds worden dat er voor het samenwerkingsverband geen noodzaak is tot het formuleren reductiedoelstellingen voor deelnamepercentages.

Toch betekent het ontbreken van een noodzaak niet per se dat het niet wenselijk zou zijn om een zekere begrenzing te stellen aan de deelname aan specialistische onderwijsvoorzieningen. De ambitie van het samenwerkingsverband is immers om leerlingen zo veel mogelijk een plek te bieden in het regulier onderwijs. Dat regulier onderwijs wordt daarom ook gestimuleerd een hoog niveau van basisondersteuning te realiseren en wordt hier ook ruim voor gefaciliteerd. Hoe kleiner de deelname aan specialistische voorzieningen, hoe meer middelen beschikbaar zijn voor het ophogen van deze basisondersteuning. Uitgangspunt blijft echter altijd dat een kind dáár onderwijs moet volgen waar hij/zij het beste op zijn/haar plek is.

De gezamenlijke besturen zijn met betrekking tot dit thema al enige tijd in gesprek. De komende twee jaar zullen ingezet worden voor het ontwikkelen van een standpunt waarin zowel de economische als de onderwijskundige kant van dit vraagstuk een plek krijgen.

Doelstelling 10: Op 1 augustus 2018 heeft het bestuur van het samenwerkingsverband een standpunt ingenomen ten aanzien van (de ontwikkeling in) omvang van deelname aan specialistische onderwijsvoorzieningen en de noodzaak tot het maken van een resultaatafpraak hierover. Dit standpunt is beargumenteerd beschreven in een beleidsnotitie die benoemt welke concrete acties de uitwerking van het standpunt vraagt ten aanzien van (aanpassing van) het ondersteuningsplan en de werkpraktijk.

Het standpunt werd in 2018 niet gewijzigd ten opzichte van 2016. Het SWV volgt op regionaal niveau, met partners van andere SWV-en en de aanbieders van het SO de toe- of afname van de leerlingen in het so. Deze cijfers laten zien dat het stellen van een resultaatafpraak niet aan de orde is. Daarnaast is de visie van het swv dat een kind die uiteindelijk is aangewezen op sbo dan wel so, ook recht heeft op deze passende plek.

Dit onderwerp komt in het overleg met de aanpalende SWV-en die van deze zelfde voorzieningen gebruik maken regelmatig op de agenda. Op die wijze houden we gezamenlijk de vinger aan de pols.

3.2.4 Kwaliteitszorg

Voor samenwerkingsverbanden is het steeds belangrijker om, in brede zin, zicht te hebben op de eigen kwaliteitsontwikkeling. Primair is dit uiteraard van belang omdat een goed zicht op de ontwikkeling het mogelijk maakt op tijd bij te sturen. Dat geldt niet alleen voor het samenwerkingsverband zelf, maar ook voor haar samenwerking met de betrokken gemeenten.

Het verzamelen van kwalitatief goede stuurinformatie biedt daarnaast tevens een sterke basis voor de verantwoording die het samenwerkingsverband aan haar (interne en externe) stakeholders moet afleggen. Tenslotte maakt het inrichten van een goed kwaliteitszorgsysteem deze verantwoording ook eenvoudiger of minder bureaucratisch. Zo werkt de onderwijsinspectie bijvoorbeeld steeds meer volgens het principe van 'risicogericht toezicht': als het eigen kwaliteitszorgsysteem van het samenwerkingsverband deugt en geen aanleiding geeft tot zorgen, wordt uitgebreid onderzoek overbodig geacht.

In de periode 2014-2016 is veel nagedacht en verkend met betrekking tot inrichting van kwaliteitszorg. De periode 2016-2018 zal gebruikt worden voor de daadwerkelijk inrichting van de verschillende onderdelen hiervan en het leren werken daarmee. De periode 2018-2020 zal in het teken staan van gebruik en evaluatie.

Doelstelling 11: Op 1 januari 2017 is een plan van aanpak opgesteld, waarin de systematiek van kwaliteitszorg wordt beschreven en het beschikbare instrumentarium met elkaar in verband wordt gebracht.

Ja, dit doel is bereikt. De kwaliteit werd in de eerste jaren veelal in de afzonderlijke processen ingeweven. In het ondersteuningsplan 2020-2024 is een planmatig over-all plan gerealiseerd.

Doelstelling 12: Vanaf 1 augustus 2017 wordt gewerkt met een kwaliteitszorgsysteem bestaande uit 3 modules: Dashboard Passend Onderwijs, Aansluiting Onderwijs Jeugdmonitor (AOJ-monitor) en de Meetlat basisondersteuning). Dit leidt jaarlijks tot een samenhangende rapportage aan het bestuur.

Van deze drie instrumenten wordt alleen nog het dashboard passend onderwijs gebruikt. Het dashboard heeft zich niet ontwikkeld tot een module die veel zegt over de kwaliteit van het SWV. Daarnaast is er ook het instrument POS, wat staat voor Perspectief Op School. Vanuit dit instrument worden jaarlijks de schoolondersteuningsprofielen geactualiseerd.

Doelstelling 13: Op 1 januari 2020 is het kwaliteitszorgsysteem geëvalueerd door directeur, bestuur en OPR. Concrete verbeterpunten zijn opgesteld voor de planperiode 2020-2024.

Ja en dit is ingebed in het ondersteuningsplan 20-24.

Doelstelling 14: Het bestaande schoolondersteuningsprofiel wordt doorontwikkeld naar enerzijds een Meetlat basisondersteuning (onderdeel van kwaliteitszorgsysteem) en anderzijds een ambitieprofiel. Op 1 augustus 2017 zijn beide onderdelen gereed.

Met de keuze voor een digitaal instrument 'perspectief op school' is dit doel behaald. Inmiddels is er voor het derde jaar op rij een SOP vanuit dit systeem beschikbaar gekomen voor scholen, besturen, SWV en ouders.

Doelstelling 15: Op 1 augustus 2018 beschikken alle reguliere basisscholen in het samenwerkingsverband over een geüpdatet schoolondersteuningsprofiel.

Ja, een digitaal schoolondersteuningsprofiel en dit wordt jaarlijks geactualiseerd.

Doelstelling 16: Op 1 augustus 2017 beschikken de scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs over een nieuw schoolondersteuningsprofiel. Dit profiel beschrijft op een arrangementsgerichte wijze het aanbod van de scholen.

Ja, zie ook reactie bij doelstelling 15

Scholing

Kennis en expertise vormen een belangrijke basis voor kwaliteit. Ondanks dat het samenwerkingsverband geen rol heeft in het bepalen welke professionalisering op scholen moet plaatsvinden, kan zij wel een rol spelen in het organiseren van (breder) gewenste scholing. Dit gebeurt bijvoorbeeld in de vorm van het organiseren van een in company opleiding voor leerkrachten en intern begeleiders tot Master SEN die 1 augustus 2015 is gestart.

Hiernaast heeft het samenwerkingsverband uiteraard de verantwoordelijkheid om de kennis en kunde van haar eigen personeel op continue basis te verbeteren. Gezamenlijke scholing verstevigt niet alleen expertise, maar garandeert ook een meer eenduidige kijk op ondersteuningsvraagstukken.

Doelstelling 17: Het samenwerkingsverband organiseert (in samenwerking met samenwerkingsverband Dordrecht) een tweede tranche in company de Master SEN-opleiding voor leerkrachten en intern begeleiders. Op 1 augustus 2017 zijn hierdoor tenminste 30 deelnemers binnen samenwerkingsverband Drechtsteden gediplomeerd Master SEN.

In 2017 is deze opleiding aangeboden en haalden ca 20 deelnemers de Master-EN graad. In de jaren daarop was er onvoldoende animo voor deelname, zelfs niet als dit gecombineerd met het SWV Dordrecht werd aangeboden. Er was te weinig volume om een opleidingstraject te starten.

Doelstelling 18: Vanaf 1 augustus 2017 faciliteert het samenwerkingsverband het interbestuurlijk gebruik maken van elkaars professionaliseringsaanbod door middel van een centrale plek waar aanbod en vraag aan elkaar gekoppeld worden.

Besturen geven toegang voor deelname aan interbestuurlijke deskundigheidsbevordering en het SWV faciliteert deze processen door te coördineren en uit te vragen. In de praktijk wordt er echter zeer spaarzaam gebruik van gemaakt.

Doelstelling 19: Op 1 januari 2017 heeft het samenwerkingsverband een scholingskalender ontwikkeld voor het eigen personeel.

Ja, en deze wordt jaarlijks geactualiseerd. Ook vindt samenwerkende scholing plaats met omliggende SWV-en.

3.2.6 Alle leerlingen naar school

Een van de belangrijkste beleidsdoelstellingen van passend onderwijs is het terugdringen van het aantal thuiszitters. Idealiter is het aantal thuiszitters 0 en dit is dan ook het streven van het samenwerkingsverband. Echter, in de praktijk zullen thuiszitters waarschijnlijk blijven voorkomen. Het samenwerkingsverband heeft immers geen zicht op leerlingen die nog niet ingeschreven zijn geweest bij een basisschool. De Drechtsteden-gemeenten hebben de zogenoemde leerplichttaken van de gemeenten opgedragen aan de afdeling “Leerplicht en Vroegtijdig Schoolverlaten (LVS), verbonden aan de Dienst Gezondheid en Jeugd. Door goede samenwerking van het samenwerkingsverband met de LVS wordt bereikt dat alle thuiszitters in beeld zijn. Het streven is vervolgens om te zorgen dat deze kinderen allen een passende onderwijsplek vinden.

Doelstelling 21: Het samenwerkingsverband heeft alle thuiszitters in beeld en werkt actief aan het vinden van een passende plek voor deze leerlingen.

Ja, alle leerlingen zijn in beeld. En de inzet om direct te handelen en thuiszitten te voorkomen is zeer groot. Daarnaast heeft het SWV zich in de afgelopen tijd ook intensief bezig gehouden met de peuteropvang en het aanbod VVE. We zijn betrokken bij de gemeentelijke overleggen rondom het onderwijsachterstandenbeleid en de preventie hiervan. In de doorgaande lijn vanuit de peuterspeelzaal naar het onderwijs is het SWV een belangrijke gesprekspartner geworden en biedt haar consultdiensten aan bij uitstroomvragen Passend Onderwijs.

3.2.7 Ouderbetrokkenheid

Het voor iedere leerling organiseren van een passende onderwijsplek is het belangrijkste doel van het samenwerkingsverband. Bij het bereiken van dat doel zijn ouders een onmisbare partner. Ouders zijn immers vanaf het eerste moment betrokken bij het arrangeren van passende ondersteuning voor hun kind. Het samenwerkingsverband is voornemens om op twee vlakken de ouderbetrokkenheid bij het samenwerkingsverband te vergroten: de vindbaarheid en toegankelijkheid van het samenwerkingsverband en tevredenheid over het proces van ondersteuningstoewijzing.

Doelstelling 22: Het samenwerkingsverband stelt, in samenwerking met de OPR, voor 1 augustus 2017 een plan van aanpak op om de zichtbaarheid voor ouders te vergroten. Dit plan besteedt o.a. aandacht aan de kwaliteit en toegankelijkheid van de (digitale) uitingen van het samenwerkingsverband.

Allerlei ideeën om de ouderbetrokkenheid te vergroten zijn de revue gepasseerd, steeds ook in nauw overleg met de OPR. Helaas is de betrokkenheid van ouders, anders dan wanneer hun kind in het geding is, zeer gering. Dit geldt ook voor de deelname van ouders binnen de OPR.

Doelstelling 23: Op 1 augustus 2018 heeft het samenwerkingsverband een instrument voor het meten van oudertevredenheid ontwikkeld en werkt het hier actief mee.

Dit instrument is niet ontwikkeld. In de evaluatiegesprekken die kernteams met de scholen voeren wordt de tevredenheid van ouders vastgesteld. Tevredenheid onder ouders meten via een instrument is een doel voor het cursusjaar 20-21.

3.2.8 Financiën en verantwoording

Het samenwerkingsverband beheert en verdeelt een aanzienlijk budget. Om te zorgen dat dit gebeurt op een manier die in lijn is met de gestelde doelen en de formele wet- en regelgeving dient het samenwerkingsverband zicht te houden op zowel de kwaliteit van de inzet van de middelen, als op de mogelijke risico's die gelden voor het samenwerkingsverband. Voor beide legt het samenwerkingsverband in de komende periode het fundament.

Doelstelling 24: Het samenwerkingsverband heeft op 1 januari 2017 een risicoanalyse opgesteld ten aanzien van de meerjarenbegroting 2017-2020.

Ja, en deze wordt jaarlijks geactualiseerd.

Doelstelling 25: Het samenwerkingsverband heeft op 1 augustus 2017 een format ontwikkeld voor het verantwoorden van de rechtmatige en doelmatige inzet van basisondersteuningsmiddelen door de deelnemende schoolbesturen.

Ja, dit format (als werkwijze) is ontwikkeld en bevat zowel data, als een cyclus van evaluatiegesprekken met de besturen waarin de doelmatigheid van de bestede middelen worden verantwoord.